

Obsah

- Článek 1 Úvodní ustanovení
- Článek 2 Předmět pojistné ochrany
- Článek 3 Typ pojištění N - pojistná nebezpečí, pojistná událost
- Článek 4 Typ pojištění H - pojistná nebezpečí, pojistná událost
- Článek 5 Typ pojištění PO - pojistná nebezpečí, pojistná událost
- Článek 6 Typ pojištění Z - pojistná nebezpečí, pojistná událost
- Článek 7 Typ pojištění P - pojistná nebezpečí, pojistná událost
- Článek 8 Typ pojištění J - pojistná nebezpečí, pojistná událost
- Článek 9 Speciální vyluky z pojištění
- Článek 10 Pojistná hodnota, pojistná částka
- Článek 11 Pojistné
- Článek 12 Povinnosti z pojištění
- Článek 13 Plnění pojišťovny
- Článek 14 Spoluúčast
- Článek 15 Zachraňovací náklady
- Článek 16 Výklad pojmů

**Článek 1
Úvodní ustanovení**

Tyto Doplnkové pojistné podmínky pojištění hospodářských zvířat DPPZV-P-01/2014 (dále jen „DPPZV-P“) doplňují ustanovení Všeobecných pojistných podmínek zemědělského pojištění VPPZP-P-01/2014 (dále jen „VPPZP-P“).

**Článek 2
Předmět pojistné ochrany**

1. Není-li v pojistné smlouvě ujednáno jinak, lze tímto pojištěním pojistit tyto druhy hospodářských zvířat: skot, prasata, ovce, kozy, drůbež a krutý (dále jen „zvířata“).
2. Pojištění se sjednává pro druh zvířat a vztahuje se na zvířata kategorií uvedených v pojistné smlouvě chovaná pojištěným (dále jen „pojištěná zvířata“).
3. Pojištění se vztahuje na pojistná nebezpečí daná sjednaným typem pojištění pro příslušnou kategorii zvířat v pojistné smlouvě (dále jen „pojistná nebezpečí“).
4. Pojištění lze sjednat za podmínky, že chov zvířat je v době sjednávání pojištění prostý nálezem a hromadných infekčních onemocnění a zvířata jsou chována v souladu s požadavky stanovenými předpisy o veterinární péči.
5. Není-li v pojistné smlouvě ujednáno jinak, lze zvířata pojistit typem pojištění zvířat „Nákaza“ (dále jen „typ pojištění N“). V návaznosti na sjednání typu N lze pro danou kategorii zvířat dále sjednat typ pojištění „Hromadná infekční onemocnění“ (dále jen „typ pojištění H“), „Proud, otrava“ (dále jen „typ pojištění PO“) nebo „Živel“ (dále jen „typ pojištění Z“). Pro drůbež nebo krutý lze takto dále sjednat i typ pojištění zvířat „Přehřátí“ (dále jen „typ pojištění P“). U všech kategorií zvířat téhož druhu musí být sjednána stejná kombinace typů pojištění.
6. Zvířata vybraných kategorií skotu, prasat, ovcí a koz, je-li pro ně sjednán typ pojištění N a zároveň typy pojištění H, PO a Z, lze dále pojistit typem pojištění „Jednotlivé škody“ (dále jen „typ pojištění J“).

**Článek 3
Typ pojištění N
pojistná nebezpečí – pojistná událost**

1. Typ N zahrnuje tyto nebezpečné nákazy hospodářských zvířat podle veterinárního zákona:

Společně: Aujeszkého choroba, brucelóza (B. abortus, B. melitensis, B. suis), echinokokóza (hydatidóza), horečka Údolí Rift, hydroperikarditida přežvýkavců, japonská encefalitida, katarální horečka ovcí, krymsko-konžská hemoragická horečka, leptospiróza, listerióza, mor skotu, myiáza (Cochliomya hominivorax, Chrysomya bezziana), paratuberkulóza, Q horečka, salmonelóza (invazivní sérovary – jejich původci), slintavka a kulhavka, sněž slezinná, transmisivní spongiformní encefalopatie (TSE), trichinelóza, tuberkulóza (M. bovis, M. suis, M. avium, M. tuberculosis), tularémie, verotoxigenní E. coli, vezikulární stomatitida, vzteklinka, západonilská horečka.

Skot: anaplasmóza skotu, babesióza skotu, enzootická leukóza skotu, hemoragická septikémie (pasteurelóza), hlavnička, infekční rinotracheitida skotu (IBR, IBR/IPV), nodulární dermatitida skotu, plicní nákaza skotu, theilerióza, trichomonáza, trypanosomiáza (přenášena mouchou tse-tse), venerická kamylobakteriáza skotu.

Prasata: africký mor prasat, encefalitida způsobená virem Nipah, klasický mor prasat, reprodukční a respirační syndrom prasat, vezikulární choroba prasat, virová gastroenteritida (transmisivní gastroenteritida prasat).

Ovce a kozy: enzootické zmetání ovcí (chlamydióza ovcí), epididymitida beranů (B. ovis), klusavka, mor

malých přežvýkavců, nakažlivá agalaktie, nakažlivá pleuropneumonie koz, nemoc Nairobi, neštovice ovcí a neštovice koz.

Drůbež: aviární influenza (vysoce patogenní a nízkopatogenní), cholera drůbeže, mykoplasmozá drůbeže (M. gallisepticum, M. synoviae), newcastleská choroba, pulorová nákaza (S. pullorum), tyf drůbeže.

2. Není-li dále ujednáno jinak, pojistnou událostí z typu pojištění N se rozumí:
 - a) uhynutí, utracení nebo poražení pojištěného zvířete v důsledku jeho onemocnění nákazou uvedenou v bodu 1 tohoto článku,
 - b) utracení nebo poražení pojištěného zvířete nařízené mimořádnými veterinárními opatřeními vydanými Státní veterinární správou (dále jen „SVS“) podle zákona o veterinární péči v důsledku nákazy uvedené v bodu 1 tohoto článku.
3. Pojistnou událostí z typu pojištění N, se v případě:
 - a) paratuberkulózy rozumí pouze uhynutí, utracení nebo poražení nemocného zvířete, u kterého byla tato nákaza prokázána bakteriologickým nebo histologickým vyšetřením,
 - b) infekční rinotracheitidy skotu (IBR, IBR/IPV) rozumí pouze uhynutí, utracení nebo nařízené poražení nemocného zvířete, u kterého byly SVS potvrzeny klinické příznaky onemocnění a v chovu, odkud zvíře pochází, byla vyhlášena mimořádná veterinární opatření,
 - c) salmonelózy rozumí pouze uhynutí, utracení nebo nařízené poražení nemocného zvířete na základě vyhlášených mimořádných veterinárních opatření, u kterého byla tato nákaza prokázána vyšetřením konfirmačního vzorku odebraného SVS.

**Článek 4
Typ pojištění H
pojistná nebezpečí – pojistná událost**

1. Typ pojištění H zahrnuje nakažlivé choroby přenosného charakteru, které nejsou uvedeny mezi nákazami vymezenými v bodu 1 článku 3, jsou způsobeny viry, bakteriemi, mykoplazmaty, plísněmi a cizopasnými a projevují se hromadným výskytem a specifickými klinickými příznaky (dále jen „infekční nemoc“). Za infekční nemoc se však nepovažují infekční onemocnění na končetinách a infekční onemocnění mléčné žlázy.
2. Pojistnou událostí z typu pojištění H se rozumí uhynutí nebo utracení pojištěného zvířete v důsledku jeho onemocnění infekční nemocí. Pojištění se vztahuje na události, které nastaly v době od počátku dané infekční nemoci do jejího utlumení, nejdéle však 6 měsíců od počátku této infekční nemoci. Pojištění se nevztahuje na události, ke kterým došlo v chovu, ve kterém od utlumení posledního případu této infekční nemoci uplynulo méně než 12 měsíců. Za počátek infekční nemoci je považováno období zvýšených ztrát maximálně 35 dnů u skotu, prasat, ovcí a koz nebo maximálně 7 dnů u drůbeže a krutů před doručením vzorku, v němž byla daná infekční nemoc prokázána Státním veterinárním ústavem nebo autorizovaným pracovištěm, specializovaným na dané onemocnění (dále jen „SVÚ“).

**Článek 5
Typ pojištění PO
pojistná nebezpečí – pojistná událost**

1. Typ pojištění PO zahrnuje tato pojistná nebezpečí:
 - a) neoohlášené přerušení dodávky elektrického proudu z veřejné distribuční sítě, potvrzené dodavatelem elektrické energie,
 - b) zasažení zvířete elektrickým proudem,
 - c) akutní otrava zvířete exogenními jedovatými látkami přijatými do organismu z vnějšího prostředí a prokázány vyšetřeními ve SVÚ; za otravu se nepovažují kumulace toxických látek v těle zvířete, autointoxikace organismu a chronické otravy.
2. Pojistnou událostí z typu pojištění PO se rozumí uhynutí nebo utracení pojištěného zvířete v důsledku působení pojistného nebezpečí uvedeného v bodu 1 tohoto článku.

**Článek 6
Typ pojištění Z
pojistná nebezpečí – pojistná událost**

1. Typ pojištění Z zahrnuje tato pojistná nebezpečí: požár, výbuch, úder blesku, záplava, povodeň, víchřice, krupobití, tíha sněhu nebo námrazy, sesouvání půdy, zřícení skal nebo zemin, sesouvání nebo zřícení lavin, zemětřesení a pád stromů, stožárů nebo jiných předmětů (dále jen „živelní událost“). Uvedená pojistná nebezpečí jsou definována v článku 17 VPPZP-P.

2. Pojistnou událostí z typu pojištění Z se rozumí:
 - a) uhynutí, utracení nebo poražení pojištěného zvířete v důsledku působení pojistného nebezpečí uvedeného v bodu 1 tohoto článku a nastalé v přímé souvislosti s ním, nejdéle však do 2 dnů od ukončení jeho působení.
 - b) odcizení nebo ztráta pojištěného zvířete v přímé souvislosti s živelní událostí.

**Článek 7
Typ pojištění P
pojistné nebezpečí – pojistná událost**

1. Typ pojištění P zahrnuje pojistné nebezpečí přehřátí organismu drůbeže nebo krutů.
2. Pojistnou událostí z typu pojištění P se rozumí uhynutí pojištěného zvířete v důsledku působení pojistného nebezpečí přehřátí organismu drůbeže nebo krutů ve dnech, kdy maximální teplota vzduchu naměřená standardizovaným způsobem nejbližší meteorologickou stanicí Českého hydrometeorologického ústavu pro danou lokalitu dosáhla hodnoty minimálně 30 °C.

**Článek 8
Typ pojištění J
pojistná nebezpečí – pojistná událost**

1. Typ pojištění J zahrnuje tato pojistná nebezpečí:
 - a) akutní neinfekční nemoc,
 - b) úraz,
 - c) porodní škoda.
2. Pojistnou událostí z typu pojištění J se rozumí uhynutí, utracení nebo poražení pojištěného zvířete v důsledku působení pojistného nebezpečí uvedeného v bodu 1 tohoto článku.

**Článek 9
Speciální vyluky z pojištění**

Pojištění kteréhokoli typu se nevztahuje na škody:

- a) vzniklé porušením předpisů o veterinární péči,
- b) jejichž příčina vznikla před počátkem pojištění,
- c) nastalé v souvislosti nebo jako následek nesprávného veterinárního úkonu,
- d) vzniklé jako běžné provozní ztráty,
- e) zjištěné při poražení na jatkách s výjimkou škod vzniklých z pojištění typu J.

**Článek 10
Pojistná hodnota, pojistná částka**

1. Pojistnou hodnotou se rozumí průměrná tržní cena zdravých zvířat téhož druhu a plemene, kategorie a kvality. Pojistnou částku stanovuje pro každou pojištěnou položku v pojistné smlouvě pojistník na vlastní odpovědnost tak, aby odpovídala pojistné hodnotě pojištěného zvířete.
2. Pojistná částka je horní hranicí pojistného plnění pojišťovny.

**Článek 11
Pojistné**

1. Podkladem pro výpočet pojistného je celkový počet zvířat příslušné kategorie, stanovený jako součin nejvyššího denního počtu zvířat v době trvání pojištění v daném kalendářním roce a koeficientu obratu uvedených v pojistné smlouvě, a dohodnutá pojistná částka za jedno zvíře této kategorie uvedená v pojistné smlouvě.
2. Sazba pojistného a pojistné za příslušnou kategorii zvířat jsou uvedeny u příslušné položky v pojistné smlouvě.

**Článek 12
Povinnosti z pojištění**

1. Pojistník, pojištěný je povinen uvést do pojistné smlouvy:
 - a) všechny chované kategorie zvířat náležející k druhu zvířat, pro něž se pojištění sjednává,
 - b) počet zvířat ve smyslu článku 11 bodu 1 těchto DPPZV-P.
2. Pojištěný je povinen písemně oznámit pojišťovně nejpozději do 3 dnů zvýšení počtu chovaných zvířat u pojištěné kategorie o více než 5 % oproti stavu uvedenému v pojistné smlouvě.
3. Dále je pojištěný povinen:
 - a) oznámit pojišťovně nejpozději do 3 dnů vznik události způsobené pojištěným nebezpečím, jedná-li se o nákazu nebo infekční nemoc, oznámit též podezření z nich,
 - b) v případě vzniku nákazy nebo infekční nemoci nebo i podezření z nich zajistit průkaz onemocnění a minimálně po dvou měsících trvání onemocnění opakovaně vyšetření zvířat z postižené kategorie a chovu v SVÚ,

- c) dodržovat předpisy o veterinární péči, zejména zásady protinákazové ochrany chovů, zabezpečit vakcinaci pojištěných zvířat v případech, kdy je doporučena, a zajistit odborné ošetření a léčbu zvířat podle pokynů SVS nebo oprávněného veterinárního lékaře,
 - d) v případě uhynutí, utracení nebo porážení pojištěného zvířete v důsledku pojistné události z typu pojištění PO, Z nebo P, předložit pojišťovně výsledek pitvy provedené autorizovaným pracovištěm,
 - e) v případě uhynutí nebo utracení pojištěného zvířete v důsledku pojistné události z typu pojištění J předložit pojišťovně u plemeníků výsledek pitvy provedené autorizovaným pracovištěm, v ostatních případech pouze pro účely prokázání březosti zvířete,
 - f) udržovat zařízení automatizovaných systémů signalizace, elektrické instalace, větrání, náhradní zdroj elektrické energie a ostatní technologická zařízení tak, aby odpovídala platným technickým normám, přičemž revize těchto zařízení nesmí být starší 36 měsíců.
4. Pro uplatnění práva na plnění v případě uhynutí, utracení nebo porážení pojištěného zvířete v důsledku působení pojištěného nebezpečí je pojištěný povinen předložit pojišťovně:
- a) osvědčení o příčině této události, vystavené na základě výsledků dostupných vyšetřovacích metod:
 - v případě nárady SVS nebo úředním veterinárním lékařem,
 - v ostatních případech oprávněným veterinárním lékařem,
 - b) rozhodnutí SVS o potvrzení nárady a stanoveném způsobu jejího zdolávání při vyhlášení mimořádných veterinárních opatření,
 - c) potvrzení asanačního podniku o převzetí kadáverů zvířat, která v důsledku pojistné události uhynula nebo byla utracena,
 - d) osvědčení oprávněného veterinárního lékaře o odborném ošetření, léčbě nebo vakcinaci pojištěných zvířat, jichž se plnění týká, měla-li být podle předpisů o veterinární péči takto ošetřena,
 - e) další doklady vyžádané pojišťovnou pro likvidaci pojistné události.

Článek 13 Plnění pojišťovny

1. Vzniklo-li pojištěnému právo na plnění, je pojišťovna povinna vyplatit částku odpovídající ceně pojištěného zvířete ke dni pojistné události, maximálně však pojistnou částku uvedenou v pojistné smlouvě pro zvíře dané kategorie. Cenou zvířete ke dni pojistné události neboli cenou časovou se rozumí tržní cena zvířete zohledňující věk a hmotnost, zdravotní stav, reprodukční a produkční ukazatele zvířete téhož druhu a kategorie. Tuto časovou cenu zvířete stanovuje pojišťovna dle metodiky, jež je povinná pojištěnému na požádání předložit.
2. Částka určená podle bodu 1 tohoto článku se snižuje o hodnotu zužitkovatelných částí těla zvířete postiženého pojistnou událostí.
3. V případě pojistné události z typu pojištění J se částka určená podle bodu 1 tohoto článku snižuje o hodnotu zužitkovatelných částí těla zvířete postiženého pojistnou událostí, nejmenší však o 20 %.
4. Neoznámil-li pojištěný zvýšení počtu chovaných zvířat vyjma drůbeže ve smyslu článku 12 bod 2 těchto DPPZV-P, má pojišťovna právo plnit v poměru počtu zvířat dané kategorie uvedených v pojistné smlouvě a počtu zvířat dané kategorie skutečně chovaných v den pojistné události. U pojištění drůbeže, neoznámil-li pojištěný zvýšení počtu chovaných zvířat ve smyslu článku 12 bod 2 těchto DPPZV-P, má pojišťovna právo plnit v poměru počtu zvířat dané kategorie uvedených v pojistné smlouvě a počtu zvířat dané kategorie skutečně chovaných za pojistnou dobu.

5. Pojišťovna má právo snížit plnění, jestliže:
 - a) pojištěný porušil povinnosti uložené mu předpisy o veterinární péči, VPPZP-P nebo těmito DPPZV-P,
 - b) došlo v době trvání pojištění k opakovaným škodám na pojištěných zvířatech způsobeným stejným pojištěným nebezpečím.
6. Výše plnění pojišťovny z jedné pojistné smlouvy pojištěného zvířete ze všech pojistných událostí na zvířatech daného druhu vzniklých v jednom kalendářním roce nesmí převýšit úhrn pojistných částek za zvířata tohoto druhu pojištěná touto smlouvou.

Článek 14 Spoluúčast

Není-li v pojistné smlouvě ujednáno jinak, podílí se na úhradě pojistného plnění z každé pojistné události stanoveného dle článku 13 těchto DPPZV-P pojištěný částkou vyjadřující spoluúčast na pojistném plnění, a to procentem uvedeným pro příslušnou položku v pojistné smlouvě.

Článek 15 Zachraňovací náklady

Pojišťovna nahradí účelně vynaložené zachraňovací náklady ve smyslu článku 12 VPPZP-P do výše 10 % z pojistné částky bezprostředně ohrožených pojištěných zvířat. Zachraňovacími náklady nejsou náklady spojené s medicací, veterinární péčí, dezinfekcí, dezinfekcí, deratizací, výživou, ošetřováním, ustájením a dopravou. Výjimkou je evakuace pojištěných zvířat.

Článek 16 Výklad pojmů

1. **Akutní neinfekční nemocí** se rozumí získaná choroba, která nemá přenosný charakter, projevuje se rychlým průběhem a přímo ohrožuje život pojištěného zvířete; za nemoc se nepovažují záněty tkání na končetinách (např. artritida) ani záněty mléčné žlázy.
2. **Autorizovaným pracovištěm** se rozumí akreditované laboratoře specializované na dané onemocnění.
3. **Běžné provozní ztráty** jsou škody, které vznikají v chovech zvířat nenahodile v průběhu výrobního cyklu vlivem chovatelských a technologických faktorů. Odečítají se při likvidaci škod hromadného charakteru. Jejich výši stanovuje pojišťovna na podkladě prokazatelných výsledků v daném chovu v období nejméně jednoho roku před vznikem pojistné události; nejsou-li tyto údaje k dispozici, určují se běžné ztráty podle normativů stanovených pro účely tohoto pojištění.
4. **Chov zvířat** jsou všechna zvířata téhož druhu, která pojištěný chová.
5. **Drůbeží** se pro účely tohoto pojištění rozumí kur domácí, kachny a husy. Kategorie zvířat jsou zvířata téhož druhu chovaná zpravidla stejnou technologií nebo pro stejný účel v rámci věkových, případně hmotnostních rozmezí.
6. **Mimořádná veterinární opatření** jsou opatření nařízená SVS podle zákona o veterinární péči při výskytu nárady směřující k jejímu zdolání a ochraně před jejím šířením. Zahrnují utracení nebo nařízené porážení určených zvířat z ohniska nárady a v případě BSE i utracení všech rizikových zvířat z kohorty určené orgánem veterinární správy.
7. **Orgánem veterinární správy** se rozumí příslušný orgán SVS dle zákona o veterinární péči.
8. **Porážení (nařízené porážení)** v důsledku nárady, živelní události, akutní neinfekční nemoci, úrazu nebo porodní škody je pro účely pojištění hospodářských zvířat považováno porážení provedené v souladu s platnými veterinárními předpisy.
9. **Porodní škodou** se rozumí akutní porucha zdravotního stavu pojištěného zvířete vzniklá v souvislosti s porodem, k níž došlo v době fyziologického termínu porodu

a vedoucí k přímému ohrožení jeho života nejdéle do 10 dnů po porodu; porodní škody jsou i těžká zranění související s porodem, nereponovatelné výhřezy dělohy a nevléčitelné poporodní parézy.

10. **Požárem** se rozumí oheň v podobě plamene, který provází hoření a vznikl mimo určené ohniště nebo takové ohniště opustil a šíří se vlastní silou. Za působení požáru se rovněž považují účinky zplodin požáru nebo hašení. Požárem není působení tepla při zkratu v elektrickém vedení (zařazení), pokud se plamen zkratem vzniklý dále nerozšířil.
11. **Předpisy o veterinární péči** jsou zákon o veterinární péči a předpisy na něj navazující v platném znění.
12. **Sesouváním půdy, zřícením skal nebo zemin** se rozumí sesuv půdy, zřícení skal nebo zemin vzniklé působením gravitace a vyvolané porušením dlouhodobě rovnováhy, ke které svahy zemského povrchu dospěly vývojem, nebo byla-li tato rovnováha porušena v souvislosti s průmyslovým nebo stavebním provozem. Sesouváním půdy však není klesání zemského povrchu do centra Země v důsledku působení přírodních sil nebo lidské činnosti.
13. **Tíha sněhu nebo námrazy** se rozumí destruktivní působení vrstvy sněhu nebo námrazy z příčiny jejich nadměrné hmotnosti na střešní krytiny, nosné nebo ostatní konstrukce střechy, které jsou v řádném technickém stavu.
14. **Úrazem** se rozumí náhlé poškození organismu pojištěného zvířete fyzikálními nebo chemickými vlivy způsobující závažné poruchy životně důležitých orgánů a jejich funkcí.
15. **Utracení, porážení nebo nařízené porážení zvířete** v důsledku nárady je usmrcení zvířete nemocného nebo kterou z nárady vyjmenovaných v článku 3 bodu 1 těchto DPPZV-P, v případě vyhlášení mimořádných veterinárních opatření i usmrcení zvířat podezřelých a vnímavých na nárady.
16. **Utracení zvířete v důsledku infekční nemoci** je usmrcení zvířete se specifickými klinickými příznaky onemocnění a s infaustní prognózou jeho vyléčení provedené tehdy, jestliže podle předpisů o veterinární péči musí být celé tělo zvířete i v případě jeho porážení posouzeno jako nepoživatelné.
17. **Utracení zvířete v důsledku zasažení elektrickým proudem**, akutní otravy nebo poškození organismu zvířete, způsobené neohlášeným přerušením dodávky elektrického proudu z veřejné distribuční sítě je usmrcení nemocného nebo poraněného zvířete, které je v přímém ohrožení života, nebo je prognóza jeho vyléčení infaustní, provedené podle předpisů o veterinární péči.
18. **Utracení zvířete v důsledku akutní neinfekční nemoci, úrazu nebo porodní škody** je usmrcení nemocného nebo poraněného zvířete v nebezpečí z prodlení, kterým se rozumí přímé ohrožení jeho života, provedené podle předpisů o veterinární péči.
19. **Vichřicí** se rozumí dynamické působení hmoty vzduchu, která se pohybuje rychlostí 20,8 a více m/s. Není-li rychlost vichřice pro místo škody zjištělná, musí pojištěný prokázat, že pohyb vzduchu způsobil obdobné poškození v okolí místa škody na řádně udržovaných budovách nebo jiných shodně odolných věcech.
20. **Výbuchem** se rozumí náhlý ničivý projev tlakové síly spočívající v rozpínatosti plynů nebo par (velmi rychlá chemická reakce nestabilní soustavy). Za výbuch tlakové nádoby (kotle, potrubí apod.) se stlačeným plynem nebo párou se považuje roztržení jejich stěn v takovém rozsahu, že došlo k náhlému vyrovnání tlaku mezi vnějším a vnitřním nádobou. Výbuchem však není prudké vyrovnání podtlaku (imploze) ani aerodynamický třesk způsobený provozem letadla. Pro účely pojištění výbuchem není reakce ve spalovacím prostoru motorů, hlavních stělných zbraní a jiných zařízení, ve kterých se energie výbuchu cílevědomě využívá.